VYCHÁZÍ ČTVRTLETNĚ ZÁŘÍ 2008

HRUŠOVANSKÝ ZPRAVODAJ

www.hrusovanyubrna.cz zpravodaj.me.cz

Obsah

Obecní úřad

3 Slovo starosty
Rozvojové schéma. Vývoj občanské vybavenosti. Příprava podkladů pro získání statutu města.

5 Nebezpečný odpad
a velkoobjemové kontejnery

Různé

7 Místní knihovna
Automatizace knihovního provozu

31 Hospodaření se statkovými hnojivy

Téma čísla

32 Adolf Loos versus Hrušovany
32 Adolf Loos
36 Vila ředitele cukrovaru a průmyslová budova cukerní rafinerie v Hrušovanech u Brna
39 BYL JEDNOU JEDEN SEDLÁŘ …

Komise

14 Komise ochrany majetku
14 Jak se správně zachovat při dopravní nehodě?
16 Hasicí přístroje
18 Projekt strategie programu bezpečnosti a prevence kriminality obce Hrušovany u Brna
21 Důležitá telefonní čísla
21 Akce programu prevence kriminality

44 Kulturní komise
Plán akcí říjen-prosinec

AZ občasník kronikáře

23 Říjen – měsíc hrušovanského školství
24 Základní škola
25 Mateřská škola

26 Okénko do historie společenských organizací: Kynologický klub.

28 Nálezy kosterních pozůstatků
U tří mostů byly nalezeny lidské kosti a lebka v polorozpadlém stavu.

Školy

8 Základní škola T. G. Masaryka
Žáci první třídy.
Slavnostního vyhodnocení literární soutěže o T. G. Masarykovi.
Zahájení školního roku.

10 Mateřská škola
Letní rekonstrukce – výměna oken, oprava pergoly. Poplatky. Webové stránky.

Organizace

12 Villa Martha Domov důstojného stáří
Hrušovany a recyklování

40 Táborníci
Trosečníci 2008 – letní tábor

49 ČSSD
Setkání s kandidáty do krajského zastupitelstva. Mámo, táto, pojďte si hrát.

Sport

46 Hrušovanské okruhy

Hrušovanský zpravodaj

Čtvrtletník, číslo 3/2008
vychází v září 2008

Vydává Obec Hrušovany, Masarykova 17, Hrušovany u Brna, IČ: 281824

Evidenční číslo: MK ČR 10090
Redakční rada:
Ing. Josef Valoušek, Vlastimila Adamová, Petra Boháčová, Jiří Sklenář
Josef Kučera, Rudolf Schmidt, Ing. Geminidas Masteika.

Uzávěrka příštího čísla je 6. 12. 2008.

Delší příspěvky dodávejte, prosím, na disketě nebo na email valousek@volny.cz

Redakční rada příspěvky stylisticky ani pravopisně neupravuje, za správnost odpovídá autor.

Ceny inzerce: 750 Kč za celou stránku, 375 půlstránka, 188 čtvrtstránka apod.

Vážení spoluobčané,

Po horkém létě, době prázdnin, dovolených, rekreace a okurkové sezóny, se život v obci opět rozjel na plné obrátky. Rušno je především na dvou nejsledovanějších stavbách – na obchvatu a stavbě sběrného dvora. Ale to jsou jen špičky ledovce, které je zapotřebí vidět v širokém kontextu rozvoje. Na základě přijatého Stragického plánu rozvoje obce zpracováváme rozvojové schéma s vazbou na územní plánování, koncepční rozvoj a rozpočtový výhled.

Rozvojové schéma :

1. Změna Územního plánu č. 5
2. Koncepce obnovy TI (technická infrastruktura - vodovod, kanalizace)
3. Koncepce obnovy vozovek, chodníků, parkovacích míst (vazba na kanalizaci)
4. Koncepce rozvoje bydlení
5. Koncepce životního prostředí
6. Koncepce bezpečnosti a kriminality
7. Koncepce občanské vybavenosti

Velice důležitou oblastí je majetkoprávní analýza majetku obce, na které pracuje Výbor pro realizaci. Tato problematika má dopad na finanční hospodaření, investiční akce, tím, že je zpožďuje a tím vlastně i prodražuje.

Koncepce jednotlivých oblastí musí být rozpracovány na kontinuálně delší časové období. Každé volební období se má řídit touto kontinuitou, aby směřování obce bylo koncepční, udrželo funkčnost území, vytvářelo podmínky pro další rozvoj a důsledně dbalo na rozvoj občanské vybavenosti.

Zvolení zastupitelé, kteří v dalších volebních obdobích budou mít na starosti jednotlivé oblasti, musí vědět, že mají na svou oblast a časové období jisté množství finančních prostředků, aby mohli koncepčně naplňovat svoji svěřenou oblast. Rozvojové schéma je vlastně „volební program", který je dlouhodobě naplňován. Pokud zastupitelé znají problematiku, shodnou se na pořadí priorit, pak nic nestojí v cestě za získáváním potřebných finančních zdrojů.

Rozpočtová politika musí být svázána s pořadím priorit, které výhledově informuje o výši potřebných finančních zdrojů, dále s rozpočtovým výhledem,

který naznačuje v dlouhodobém horizontu, jaké finanční zdroje je obec schopna zajistit. Investice se dají rozkládat do časových úseků a tím se investice zlevňuje, neboť odkládání potřebných investic způsobuje i jejich prodražování.

Jsou-li investiční náklady plánovaných investic vyšší, než je v možnostech obce, je nutné se zabývat plánovanými škrty v povinných výdajích obce, zajistit účelové dotace a možnost financování ze zdrojů Jihomoravského kraje, státu, EU a soukromých investorů, kteří chtějí v obci podnikat.

Trocha historie neuškodí. Kolem roku 1800 měly Hrušovany u Brna 480 obyvatel. Za posledních 200 let se počet obyvatel zvětšili 7x. Neuvěřitelný rozvoj, ale příliš moc rychlý.

Jak reagují Hrušovany v oblasti občanské vybavenosti ?

Posuďte sami:

1805	hostince v obci	480 obyvatel
1838	stavba železnice (dopravní obslužnost)	
1858	stavba školy	
1872	stavba nového nádraží	
1882	stavba cukrovaru	
1891	stavba hřbitova	
1892	nová škola	
1901	nová radnice	1280 obyvatel
1918	Loosova vila	
1924	Sokolovna	
1936	přístavba školy	
1949	těžba písku	1861 obyvatel

- byla budována občanská vybavenost v rámci rozvoje s ohledem na růst počtu obyvatel

1974	byty Sídliště	
1977	nákupní středisko	2794 obyvatel
1984	sportovní areál	

- stagnace budování občanské vybavenosti – ovšem na druhé straně dynamický nárůst počtu obyvatel

1998	zdravotní středisko – lékárna
2004	stavba kostela
2005	přístavba školy
2006	hasička
2007	fotbalový stadion
2008	sběrný dvůr
2009	obchvat obce (dopravní obslužnost)
2009	dětské hřiště na Sídlišti

- postupný návrat k budování občanské vybavenosti

cca 2010 3700 obyvatel

Z hlediska potřeb je nutné zajistit funkčnost území a vytvoření zázemí pro volný čas občanů. Obec se nemůže stát pouhou noclehárnou jen proto, že není kde trávit volný čas anebo nefunguje sektor služeb.

Zvažujme následující potřeby :

Vybudování kulturního zázemí (plesy, rodinné oslavy, kroužky, hody, divadlo, hudební produkce, volný čas mládeže)

Klidová zóna – sportovní plácky, sportování, procházky, atd.

Sociální peče – služby pro starší spoluobčany

Školství – školní družina, místa v mateřských školách

Bezpečnost obce

Bydlení

Sektor služeb pro občany

Vážení spoluobčané, nebudu již unavovat, ale toto vše slouží k zamyšlení. Zvládneme to, co naši předkové? Myslím si, že jsme schopni se jim minimálně vyrovnat. Musíme však jednoznačně vědět, co chceme. Pomáhejme obci, protože tím pomůžeme sami sobě.

Na schůzi rady obce 22. září jsme znovu zvažovali, jestli – po bližším seznámení se s kritérii pro posuzování žádostí obcí o stanovení městem vládou a po jednání místostarosty obce pana Kameníka na Ministerstvu vnitra – budeme nadále usilovat o získání statutu města. Po hlasování, ve kterém nikdo nebyl proti, těsně zvítězil názor, který v usnesení dostal podobu: **Rada obce rozhodla pokračovat v přípravě podkladů pro získání statutu města. Koordinátorem bude starosta obce.** Doufejme, že budeme úspěšní a zvýšíme tak sebevědomí obyvatel Hrušovan, pyšných na své město!

Závěrem chci popřát prvňákům zvládnutí všeho co je čeká, kantorům chuť a pevné nervy, rodičům trpělivost. Přeji všem pevné zdraví a optimismus do dalších dnů.

S pozdravem

Miroslav Rožnovský, starosta obce

Nebezpečný odpad bude možno odevzdávat na parkovišti LK dne 7. 11.2 008 od 16-17 hod.

Velkoobjemové kontejnery pro potřeby občanů budou přistaveny v naši obci v pondělí 20.10.2008 na obvyklých místech

Výběr z usnesení č. 11/ZO/08

Z jednání Zastupitelstva obce Hrušovany u Brna konaného dne 18. 8. 2008

I. Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

1. Kontrolu plnění usnesení z jednání zastupitelstva obce 19. 5. 2008
2. Zprávu starosty obce
3. Zprávu místostarosty obce
4. Prohlášení členů zastupitelstva obce, že nikdo nemá osobní zájem (střet zájmu) k projednávaným bodům programu
5. Ustanovení opatrovnictví

II. Zastupitelstvo obce schvaluje:

1. Program jednání zastupitelstva obce, tak jak byl předložen
2. Změnu jednacího řádu zastupitelstva obce (střet zájmů)
3. Rozpočtové opatření č. 2/2008
4. Rozpočtové opatření č. 3/2008
5. Záměr nabytí majetku – bezúplatný převod (§22 odst.2 z.č.219/2000 Sb.) - od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, část pozemku parc. č. 1542/1, k. ú. Hrušovany u Brna
6. Obecně závaznou vyhlášku č. 2/2008, kterou se stanoví společný školský obvod Základní školy Židlochovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
7. Nehrazení neinvestičních nákladů na žáky vyjma talentovaných nebo handicapovaných
8. Výkup pozemků pro výstavbu:
   - Propojení ul.Jízdárenská na průmyslovou silnici
   - Ul.Tyršova – inženýrské sítě

   dle předloženého návrhu
9. Úvěrovou smlouvu s fixní sazbou na 7 let s úročením ve výši 4,52% p. a. Úvěr do výše 8 000 000,- Kč. Věřitel: Česká spořitelna, a. s., Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha
10. V souladu se zákonem č.128/2000 Sb, o obcích, ve znění pozdějších předpisů prodej části pozemků parc. č. PK 360/1, výměra 8 m^2, k. ú. Hrušovany u Brna a parc. č. PK 2545/3, výměra 39 m^2
11. Smlouvy o zřízení věcného břemene – uložení kabelové přípojky NN na obecním pozemku parc. č. 2045/2, k. ú.Hrušovany u Brna
12. Rekonstrukci pietního místa a o přemístění pomníku padlých rudoarmějců z parku před nákupním střediskem do prostor, kde je umístěn pomník padlých spoluobčanů z I. a II.svět. války
13. Volbu manažera pro prevenci kriminality – p. Bohumil Harašta

III. Zastupitelstvo obce rozhodlo:

1. O odpisu a vyřazení majetku z evidence obce – ZŠ dle návrhu

IV. Zastupitelstvo obce zamítá:

1. Prodej pozemku parc. č. 1890, výměra 1049 m^2 a část pozemku parc. č. 1839, k. ú. Hrušovany u Brna. ■

Automatizace knihovního provozu

Jarmila Kresová, knihovnice

V několika posledních letech jste se mohli dočíst ve zpravodajích, že v knihovně probíhá automatizace knihovního provozu.

9. 9. 2008 jsem čekala famfáry, zahřmění, cokoliv – a ono nic. Jen jsem si řekla: „konečně hotovo"! Několikaletá práce, kterou začala už knihovnice přede mnou, je dokončena. Všechny knihy, časopisy a brožury jsou označeny čárovým kódem a uloženy v počítači. Každý čtenář má svůj čárový kód, jsou vytištěny nové průkazky.

Začátkem října, k Týdnu knihoven, začneme půjčovat tak, jak ve všech velkých knihovnách – pomocí nového programu a čtečky.

Zjednoduší se tím půjčování, evidence, revize, sledování upomínek(!), rezervace knih… Část programu už je v provozu a mnozí ho znají: on-line katalog knih. Na stránkách:

www.hrusovanyubrna.cz – O obci – Knihovna – se můžete přesvědčit. Pomocí nového programu se můžete podívat, jaké knihy máte vypůjčeny, kdy je máte vrátit, rezervovat si knihy.

I nadále zůstává internet zdarma – letos už máme pro čtenáře k dispozici 4 počítače.

A samozřejmostí je stálý přísun nových knih, případné meziknihovní výpůjčky, oblíbené vědomostní soutěže, příjemné prostředí a vlídné přijetí.

Začala škola...

Vedení školy

Po chladném létě pomalu přichází slunný podzim a my jsme se opět vrátili do školy. Nový školní rok jsme zahájili v pondělí 1. září. Pozdravit nás přišli hosté – starosta obce pan Miroslav Rožnovský a předsedkyně Sboru pro občanské záležitosti paní Mgr. Jarmila Krausová. Předali našim nejmenším žákům – prvňáčkům – pamětní listy a pohádkové knížky a navštívili ve třídách i ostatní žáky a učitele školy. Do první třídy letos nastoupilo 24 žáků:

1.	Borovička Petr
2.	Fráňa Jaroslav
3.	Hába Pavel
4.	Hodovská Magdalena
5.	Horrová Natálie
6.	Hýsek Daniel
7.	Kábelová Vendula
8.	Karpíšková Adéla
9.	Kilberger Ondřej
10.	Kolegarová Anna
11.	Koukal Jiří
12.	Lazar Jáchym
13.	Najman Denis
14.	Nováková Karolína
15.	Philippi Valerie
16.	Pirožek David
17.	Pospíšilová Josefína
18.	Sadloňová Kristýna
19.	Sedláčková Michaela
20.	Šmidt Alexandr Viktorovyč
21.	Suchánek Dominik
22.	Suchánek Šimon
23.	Zabloudilová Aneta
24.	Svobodová Klára

Třídní učitelkou 1. třídy je Mgr. Eva Baumgartnerová.

Žáci 1. a 2. ročníku budou vzděláváni podle našeho školního vzdělávacího programu „Otevřená škola“, žáci ostatních ročníků budou vzděláváni podle vzdělávacího programu „Základní škola“. Školní družina má svůj vzdělávací program.

V letošním roce do školy nastoupilo 149 žáků, otevíráme 8 tříd prvního stupně. Někteří žáci dojíždějí z okolních obcí, do 5. ročníku přicházejí noví žáci z Medlova. Zástupkyní ředitelky je od 1. 9. 2008 paní Mgr. Jana Jandíková. Do školní družiny nastoupila nová vychovatelka slečna Sabina Koukolová. K jiným změnám v kolektivu zaměstnanců nedošlo.

19. září se naše (dnes už bývalé) žákyně Daniela Schmidtová a Barbora Sedláčková zúčastní slavnostního vyhodnocení literární soutěže o T. G. Masarykovi. Jsou pozvány do Prahy, kde jim ceny předá ministr školství.

V popředí zájmu stojí výuka angličtiny, práce s počítači; podporujeme aktivity Zdravé školy – vytváření příjemného prostředí pro žáky i zaměstnance, ekologickou a enviromentální výchovu. Do výuky budeme opět zařazovat projektové dny a různé kulturní a tělovýchovné akce, tradičně připravíme vánoční jarmark, mnohé třídy se vypraví na školu v přírodě. Žáci se pod vedením svých učitelů zúčastní různých soutěží (výtvarných, recitačních, matematických, literárních,…). Děti s paní učitelkou M. Baďurovou vydávají školní časopis „Hruška“.

Obec Hrušovany u Brna ve spolupráci s policií zpracovala projekt prevence kri-

minality dětí nazvaný „Kapka prevence“. Pro letošní školní rok jsme tento projekt zařadili do vzdělávacího programu pro žáky 2. ročníku.

Od října zahájí činnost zájmové kroužky: němčina, čeština hrou, sportovní, cvičení pro dívky, počítačový, badminton, hra na flétnu, pěvecký kroužek „Hruščata“, výtvarný, logopedický a kroužek taneční školy Starlet . Chtěli bychom více zapojit do života školy také Vás – rodiče, ať už jako vedoucí zájmových kroužků nebo doprovod či pomoc při školních a mimoškolních akcích. Zájemci o práci s dětmi budou vítáni.

Školní družina má 2 oddělení, je určena pro žáky 1. – 4. ročníku. Žáci mohou docháze i nepravidelně, pouze v některých dnech.

Prosíme rodiče o včasné platby obědů dle pokynů vedoucí školní jídelny. Je možné využít platby bankovním převodem.

V loňském roce jsme zakoupili interaktivní tabuli. V jedné učebně jsme zřídili žákovskou knihovnu, novým nábytkem jsme vybavili sborovnu a částečně školní družinu. Ve všech třídách byla vyměněna umyvadla. Průběžně doplňujeme knihy, počítače a další pomůcky pro výuku.

Také v tomto roce se děti zapojí do sběru kaštanů a druhotných surovin. Přivítáme pomoc i těch, kteří už škole odrostli.

Hovorové hodiny vedení školy jsou každé úterý od 7 do 8 hodin. Adresa našich webových stránek je: www.zshrusovany.skolniweb.cz, e-mailová adresa: zshrusovany@skolniweb.cz.

Předsedou Školské rady je pan Pavel Hodec. Po ukončeném tříletém funkčním období proběhnou na druhých třídních schůzkách v listopadu letošního roku nové volby členů z řad rodičů a pedagogů.

Doufáme, že spolupráce s Obecním úřadem, Školskou radou, Mateřskou školou, Sborem pro občanské záležitosti, společenskými organizacemi v obci i s pedagogicko-psychologickou poradnou v Židlochovicích se bude i nadále úspěšně rozvíjet.

Děkujeme za podporu všem sponzorům. Mezi největší patří Xella Porobeton CZ s r.o. a Adosa Židlochovice. Doufáme, že tento trend bude i nadále pokračovat. Samozřejmě přivítáme i další sponzory, kterým záleží na rozvoji školství v Hrušovanech.

Za dosavadní spolupráci, pomoc a přízeň děkujeme také rodičům a spoluobčanům.

Všem přejeme, aby slunce v nás svítilo i ve dnech deštivých a mlhavých.

Po letní rekonstrukci

Jarmila Komínková, ředitelka MŠ

Přestože léto pokračuje i se svými nadprůměrnými teplotami, prázdniny skončily a začal nový školní rok.

V době prázdnin však bylo ve školce živo, neboť provoz pokračoval dále a v době uzavření namísto dětí byla školka plná řemeslníků.

Tentokrát na Havlíčkově ulici se opravovala pergola nad pískovištěm a především se v celé budově měnila okna, malovalo se a pak nastal velký úklid. Věřte, že uklidit tyto plochy, umýt všechna okna, hračky atd. není žádná legrace a já ráda i touto cestou všem našim zaměstnankyním, které se podílely na úklidu školky a zvládly ho v krátkém čase, upřímně děkuji.

Děkuji také našemu zřizovateli, Obecnímu úřadu v Hrušovanech u Brna za to, že uvolnil prostředky na tuto rekonstrukci, a často také své zaměstnance, kteří nám byli nápomocni s mnoha pracemi.I jim za svou vstřícnost patří poděkovat.

1. září jsme pak mohli uvítat děti v připravených, útulných třídách v obou budovách. Školku od září 2008 navštěvuje 100 dětí přijatých k celodennímu pobytu, a to 50 dětí v budově na Sídlišti a 50 dětí na Havlíčkové ulici. Z toho je 38 „předškoláků".

V letošním roce byl pedagogy zpracován nový školní vzdělávací program, podle kterého se bude s dětmi pracovat po dobu čtyř let. Za tuto zodpovědnou a náročnou práci je potřeba poděkovat všem pedagogům naší školy.

Poplatky zůstávají stejné jako v roce minulém:

a) úplata za vzdělání (školné): 360,- Kč
b) úplata za stravu dítěte:
   celodenní strava: 25,- Kč denně
   polodenní strava: 20,- Kč denně
   u sedmiletých 28,- Kč denně

Připomínáme rodičům, že informace mohou během roku získávat nejen na vývěskách MŠ, ale i na webových stránkách mshrusovany.skolniweb.cz

Závěrem chci do nového školního roku popřát dětem a jejich rodičům, aby byli se školkou spokojeni a svému kolektivu v jejich krásné, ale náročné práci spoustu sil a energie.

Výměna oken

Oprava pergoly na školní zahradě v Havlíčkově ulici

Hrušovany a recyklování

Pavla Váňová
předsedkyně občanského sdružení **BETANIE** – křesťanská pomoc

Vlastně by se to mělo jmenovat „Recyklování jako obecná alternativa" – ale chtělo by se někomu číst takový článek? A protože o Hrušovany opravdu jde, proč si je nedat do názvu? Úpravná obec, kde končí širší městská aglomerace Brna a začínají žírné jihomoravské lány. Určitě se tam žije dobře, však tam také bydlí spousta lidí, kteří pracují v Brně. Ale právě pro tu blízkost metropole, kde se dá všechno obstarat, tady prostě některé věci nejsou. Ovšem ne všechny se dají obstarat a přivézt. Například není v Hrušovanech dům důchodců ani zavedená pečovatelská služba. Fakt je, že na rozdíl od velkých měst s jejich anonymními sídlišti tady nevymizel duch sousedské solidarity, pořád ještě je tady silné pouto rodinné vzájemnosti a nezištné výpomoci, ale přesto (jak víme od pana starosty) jsou tu případy seniorů, kterým se závěr života prožívá bez výrazné institucionální pomoci velmi těžce.

To je jedna stránka věci. Na druhé straně jsou v té zmiňované jihomoravské metropoli zařízení pro seniory, která jednak kapacitně nestačí, a jednak pro svou otevřenost čelí problémům v souvislosti s narůstajícím počtem případů stařecké demence. Fyzicky ještě relativně čilí staří lidé si třeba zamanou, že si odejdou někam pryč. Vesměs se najdou dřív, než si mohou nějak ublížit, ale je to starost. Jak to řešit?

Při vší své nedokonalosti na tento problém pamatuje nový sociální zákon, který platí už přes půldruhého roku. Zavedl pojem domova se zvláštním režimem, který může tento problém řešit. Ale nemůže ovšem ani jeden takový domov vybudovat! A kde teď najít pěkných pár desítek milionů na pozemek, na projekt, na výstavbu, na zařízení, na provozování?

Tím se dostáváme k úvodní koncepci recyklování. Netýká se ani zdaleka jen skla, papíru, textilu a dalších materiálů, ale může se velmi vhodně uplatnit také u některých stavebních objektů (i když se traduje, že stavět „na zelené louce" je snazší a levnější).

Právě v Hrušovanech je prostorná přízemní vila z konce předminulého století uprostřed velké zahrady. Po druhé světové válce ji koupila Církev československá (nyní s přídomkem husitská) a vybudovala v ní faru a sbor. Vystřídalo se tam několik farářů a všichni rádi vzpomínali na svá hrušovanská léta. Ale v posledním zhruba desetiletí přestal dům sloužit svému účelu – a co je horší: vůbec přestal sloužit nějakému účelu. Ono to platí obecně, bezúčelnost je začátek konce.

Naštěstí se pro dům v Hrušovanech našel nový začátek. Diecéze CČSH ho věnovala i s pozemkem pro konkrétní charitativní účel – k přestavbě na domov se zvláštním režimem, který bude tvořit specializovanou pobočku Domu důstojného stáří v Brně-Maloměřicích. Projekt je hotov a schválen, a dokonce má přislíbenou podporu z fondů Evropské Unie, takže by mohly být stavební práce zahájeny ještě letos, když všechno dobře půjde. Ale ještě k tomu recyklování.

Kdyby se, dejme tomu, bylo podařilo získat nějakou nezastavěnou parcelu, dokonce i někde poblíž – nebylo by to ono! Villa Martha, neboť tak se jmenuje náš projekt, totiž už teď těží právě z toho místa, kde se začíná rodit. Staří latiníci by tomu řekli „genius loci".

Objekt ve slunné zahradě má jakýsi zvláštní, maličko starosvětský půvab, a mladí architekti, kteří se pustili do projektu s velikou chutí a s mimořádným porozuměním, chtějí zachovat nejen celkový objem a dispozici, ale i drobné detaily, které dílem zdobí fasádu, dílem podtrhují propojení stavby s přilehlým parčíkem. Dovedu si představit. že se budou staří lidé, pro které se má stát Villa Martha druhým domovem, v tomto přívětivém domě cítil mnohem lépe, než v nějaké novostavbě z hliníku a ze skla.

Přitom jsou celému projektu už nyní příznivě nakloněni budoucí sousedé. Pro pěkných pár obyvatel vzniknou pracovní příležitosti, nedaleká vyvařovna ochotně zvýší denní počet připravovaných jídel, na straně Villy Marthy se bude počítat při kalkulaci personálního vytížení s tím, že musí zbýt určitá kapacita odborných zdravotních pracovnic k tomu, aby mohly působit také v terénu – to znamená podle indikace lékaře zajišťovat pravidelnou domácí zdravotní péči u těch obyvatel Hrušovan, kteří ji potřebují.

Ale to není vše. V našem základním zařízení (Dům důstojného stáří v Maloměřicích) se už čtyři roky osvědčuje koncepce, podle níž jedna kulturní, společenská nebo osvětová akce stíhá druhou. Obyvatelé se ani tak neptají, kdy zase něco bude, jako spíš – „A copak máme na programu dneska?"

A tuto koncepci má posléze převzít i Villa Martha. V upravené zahradě bude zřízeno malé podium k vystupování hudebních skupin nebo místních dětí, za horšího počasí se budou konat akce ve společenské místnosti, a na všechny bude zásadně zvána veřejnost. Přestože se bude zahrada z bezpečnostních důvodů běžně zamykat, musí se obyvatelé utvrdit v přesvědčení, že nepřestali být součástí společenského života.

A podobně, jako se mohl docela dobře zbourat starý objekt, který pomalu začíná ožívat a bude možná po „recyklaci" hezčí, než byl kdykoli předtím, mohl by se vyhodit kdejaký kus textilu, který chystají už teď naše pracovnice brněnského DDS na provoz Villy Marthy. Ve volných chvilkách (ve službě je nemají, ale doma si je vyšetří) „recyklují" starší ložní prádlo, šijí krátká prostěradla, utěrky, malé ručníky a kde jaký kousek, který budou ze zkušenosti potřebovat – podle hesla, že peněz nebude nikdy nazbyt: za pár měsíců jako když to najdeme!

Jak se správně zachovat při dopravní nehodě?

za komisi OM Bohumil Harašta

Všichni potřebujeme dojíždět do zaměstnání, do školy, o víkendech jezdíme na chalupu a o prázdninách na dovolenou. Stále vzrůstající provoz na silnicích a železnicích přináší zvýšené riziko dopravních nehod. Hasičský záchranný sbor JmK ve spolupráci s Policií ČR – Městské ředitelství Brno a Diecézní charitou Brno připravil několik důležitých rad a postupů, jak zvládnout základní úkony při dopravní nehodě, ať už jste přímými účastníky nebo svědky.

Nejdůležitější je záchrana života a zdraví účastníků nehody

Vypněte chod motoru havarovaného vozidla (vyndejte klíče nebo kartu ze spínací skříňky), je-li to s ohledem na aktuální situaci možné.

Opusťte havarované vozidlo a pokud je to možné, pomozte ostatním opustit vozidlo a místo nehody.

Dbejte na vlastní bezpečnost, co nejdříve zajistěte místo nehody tak, aby nedošlo k jejímu rozšíření - použijte výstražné osvětlení vozu, výstražný trojúhelník, reflexní vesty.

Pokud je evidentní, že zraněné osoby potřebují bezodkladnou první pomoc (krvácení, zástava dechu), věnujte se nejprve zraněným. Teprve po stabilizaci zraněných přivolejte záchranáře.

Přivolání pomoci

Pokud již nevolal na tísňové linky někdo z ostatních účastníků nehody nebo svědků, přivolejte pomoc. Nemáte-li u sebe mobilní telefon, zastavte jiné vozidlo, pomoc zraněným nebo ohroženým je zákonná povinnost každého! Pokud jde o vážnou nebo hromadnou nehodu, vždy volejte tísňovou linku 112, jejímž prostřednictvím budou přivoláni:

- hasiči (uhašení požáru, vyproštění osob, likvidace úniku látek),
- zdravotnická záchranná služba (ošetření a odvoz raněných),
- policie (zabezpečení místa nehody, organizace dopravy, vyšetření nehody).

Jak správně nahlásit operátorovi, co se stalo

Než zavoláte na tísňové číslo, udělejte vše pro své vlastní bezpečí (dostatečná vzdálenost od požáru nebo místa nehody,..)! Uklidněte se, zorientujte se v okolí (operátor bude chtít vědět, kde se přesně událost stala). Během hovoru se snažte mluvit pomalu, klidně a srozumitelně.

Operátorovi nahlaste:

CO SE STALO - popis události, rozsah, počet postižených nebo ohrožených osob

KDE SE TO STALO - pokud možno přesná adresa nebo popis místa události,

(vzhledem ke shodným názvům ulic v mnoha obcích ČR je nutné uvádět i název obce, ve které se nacházíte, popř. i okres!)

KDO VOLÁ - jméno a kontakt na volajícího, např. „Jmenuji se Leona Bauerová, moje telefonní číslo je..."

Nezavěšujte, je možné, že operátor bude mít další dotazy. Po ukončení hovoru nevypínejte telefon. Operátor může volat zpět pro ověření nebo upřesnění údajů!

Při drobných nehodách („pomačkané plechy") nemusíte volat záchranáře ani policii vůbec, pokud se všechny strany dohodnou na vyřešení situace, nedošlo ke zranění osob a nehoda vážně neohrožuje ostatní účastníky provozu.

Činnost na místě nehody do příjezdu záchranářů

Především si rozdělte činnosti, které je třeba udělat. Nebojte se požádat kolemjdoucí o pomoc a spolupráci.

Zajistěte poučenou osobou provizorní regulaci nebo odklon dopravy. V případě požáru, odůvodněného podezření na možný výbuch nebo únik nebezpečných látek opusťte místo nehody společně se všemi účastníky, včetně zraněných, kteří snesou transport (tj. kterým nehrozí poranění páteře, které by mohlo zhoršit zranění). Ujistěte se, že opravdu všichni jsou v bezpečné vzdálenosti. Nezapomeňte ani na přepravovaná zvířata, která je třeba po vyproštění uklidnit.

Pokud vozidlo hoří a máte k dispozici hasicí přístroj vhodného typu, použijte jej. Jak správně použít hasicí přístroj, naleznete na konci článku.

Haste z bezpečné vzdálenosti a nikdy se nedotýkejte částí vozidla. Odklopit kapotu vozu nemá smysl, hoření by bylo silnější. Haste zespodu do motorového prostoru, popř. otevřeným okénkem do prostoru kabiny.

Teprve pokud nikomu na místě nehody nehrozí nebezpečí, můžete se začít věnovat dalším činnostem. Nejdříve zajistěte volnou cestu pro příjezd záchranářů. Pokud lze předpokládat přílet vrtulníku záchranné služby, vytipujte bezpečné místo pro přistání (bez stromů, elektrického vedení a křovinatého porostu). Při příletu vrtulníku signalizujte např. reflexní vestou nebo za zhoršené viditelnosti svítilnou svoji pozici a možné místo přistání (to však především musí vyhodnotit pilot).

Poté lze řešit méně důležité činnosti, např. zabezpečení vraku proti dalšímu poškození, zajištění stop po nehodě, které upřesní vyšetřování (zakreslení pozice havarovaných vozidel, pokud je třeba s nimi dále manipulovat). Nezapomeňte na zabezpečení majetku uvnitř i vně vozidel. Vždy si zapište kontaktní údaje účastníků i svědků nehody.

Na co nezapomenout po příjezdu záchranářů

Buďte k dispozici veliteli zásahu (velitel té složky, která dorazí jako první nebo řídí zásah, obvykle hasič). Popište mu, jaká hrozí nebezpečí a co jste již udělali pro jejich omezení. Upozorněte na osoby či zvířata, které jste nebyli schopni vyprostit a nahlaste jejich počet a Vámi zjištěné údaje o jejich stavu. Vždy se řiďte pokyny záchranářů a buďte jim nápomocni.

Až jako jeden z posledních kroků se postarejte o svoje havarované vozidlo - kontaktujte svoji pojišťovnu a zajistěte si odtahovou službu.

Jaký hasicí přístroj na co použít

Hasicí přístroj je určen **k hašení začínajícího požáru**, tj. pro prvotní protipožární zásah. Obsahuje určitý druh hasiva a je opatřený zařízením, kterým se přístroj uvádí do činnosti. Hasicí přístroje dělíme na **přenosné**, **pojízdné** a **přívěsné**.

Hasicí přístroje dělíme dle typu náplně na:

pěnové	vodní	práškové	sněhové	halotronové

Správná volba hasicího přístroje je podmíněna druhem hořlavé látky - ty se dělí do tzv. **tříd požáru**:

tř.	druh hořlavé látky
A	hoření pevných látek hořících plamenem nebo žhnutím
B	hoření kapalných látek a látek, které do kapalného skupenství přecházejí
C	hoření plynných látek hořících plamenem
D	hoření lehkých alkalických kovů

Jakým hasicím přístrojem co hasit

Pěnový HP

vhodný	nevhodný	nesmí se použít!
Pevné hořlavé látky	Hořlavé kapaliny mísící se s vodou	Elektrická zařízení pod proudem
Benzín, nafta, minerální oleje a tuky	Hořlavé plyny	Lehké a hořlavé alkalické kovy

Vodní HP

vhodný	nevhodný	nesmí se použít!
Papír, dřevo a další pevné hořlavé látky	Benzín, nafta, líh, ředidlo	Elektrická zařízení pod proudem
Alkoholy	Hořlavé plyny	Lehké a hořlavé alkalické kovy
	Cenné materiály (archivy)	Látky prudce reagující s vodou (např. kyseliny)
		Rostlinné a živočišné tuky a oleje

Práškový HP

vhodný	nevhodný	nesmí se použít!
Elektrická zařízení pod proudem	Dřevo, uhlí, textil	Lehké a hořlavé alkalické kovy
Hořlavé plyny		
Benzín, nafta, oleje		
Pevné materiály		
Počítače, televizory a další elektronika		

Sněhový HP (CO2)

vhodný	nevhodný	nesmí se použít!
Elektrická zařízení pod proudem	Pevné hořlavé látky typu dřeva, textil, uhlí	Lehké a hořlavé alkalické kovy
Hořlavé plyny		Hořlavý prach
Hořlavé kapaliny		Sypké látky
Jemná mechanika a elektronické zařízení		
Počítače, televizory a další elektronika		

POZOR! Při potřísnění pokožky CO2 hrozí nebezpečí vzniku omrzlin!

Halotronový HP

Dá se použít pro hašení všech materiálů s výjimkou pevných žhnoucích látek. Je vhodný k hašení: automobilů, jemné mechaniky a elektroniky, počítačů, elektrických zařízení pod proudem, archivů a cenných materiálů

POZOR! Nepoužívejte v uzavřených prostorách bez větrání - hrozí poškození Vašeho zdraví!

V dopravních prostředcích se HP umísťují tak, aby neohrozily bezpečnost osob

Správné použití HP je graficky znázorněno na každém hasicím přístroji a doplněno krátkým popiskem. Před jeho použitím si jej pozorně přečtěte.

Pamatujte!

Hasební zásah provádějte vždy po směru větru a hořící plochu haste od kraje. Hasicí přístroj lze použít opakovaně, proto po každém (i sebekratším) použití hasicího přístroje zajistěte jeho opětovné naplnění. V případě vzniku dalšího požáru se tak vyhnete komplikacím souvisejícím s nedostatkem hasiva.

Projekt strategie programu bezpečnosti a prevence kriminality obce Hrušovany u Brna

Bohumil Harašta – předseda komise OM, Miroslav Rožnovský – starosta obce

Několik základních pojmů prevence kriminality:

1. ***Preventivní politika***
   představuje ofenzivní strategii kontroly kriminality, jež spoléhá především na nerepresivní prostředky. Zabývá se eliminací sociálně patologických jevů a snižováním motivů a příležitostí k páchání trestných činů. Velkou měrou pomáhá i všímavost občanů, tzn. vědomá účast veřejnosti na spolupráci s obecním úřadem, Městskou policií a Policií ČR. Včasné upozornění na kriminální jevy a přestupky proti veřejnému pořádku pomáhají eliminovat patologické chování jednotlivců nebo skupin, snižováním motivů a příležitostí. Velkou roli zde hraje součinnost orgánů veřejné správy, samosprávy, justice, policie, ale hlavně zájmová sdružení občanů, rodičů, církví, charitativních organizací atd.

2. ***Struktura prevence kriminality***

2.1 Sociální prevence – představuje aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou klíčové pro páchání trestné činnosti.

2.2 Situační prevence - monitoruje zkušenost, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech. Úspěšnost situační prevence je vysoká, je však podmíněna volbou opatření a finančními prostředky do ní vložených.

Cílem opatření situační prevence je:
- ztížení dostupnosti cílů a snížení výnosnosti trestných činů pro pachatele,
- zvýšení pocitu bezpečí občanů,
- vytváření bezpečných zón v exponovaných lokalitách,
- zvýšení efektivity práce bezpečnostních složek a zlepšení koordinace jejich postupu,
- využití jako represivního prostředku pro zachycení, identifikaci, dopadení pachatele a při dokazování trestné činnosti.

2.3 Pomoc obětem trestných činů - v praxi se jedná o skupinové i individuální zdravotní, psychologické a právní poradenství. Vytvořit informační letáky kontaktních míst a zprostředkovat postiženým občanům tuto pomoc.

Sociální a situační přístupy se vzájemně doplňují v primární, sekundární a terciární prevenci. Z hlediska účinnosti jsou nejefektivnější **programy prevence kriminality na místní úrovni**. Představují systém metodické, koncepční a finanční podpory ze strany ústředních orgánů státní správy a samosprávy a podpory vzniku programů prevence kriminality ve městech a obcích zatížených vysokou mírou kriminality a dalšími kriminálně rizikovými jevy. **Za realizaci programů prevence kriminality nesou odpovědnost obecní zastupitelstva.**

Dlouhodobá situace vývoje kriminality v Hrušovanech u Brna

Po negativních zkušenostech s kriminalitou dnes velká část občanů postrádá pocit bezpečí.

Statistiky dnes ukazují, že naším největším problémem je majetková trestná činnost. Kromě statistik je rozhodujícím faktorem i zpráva PIS OŘ PČR Brno venkov o vývoji kriminality v Hrušovanech, která byla součástí žádosti o dotaci na regionální kamerový systém.

Skladba trestné činnosti v Hrušovanech u Brna:

- Krádeže věcí z vozidel a součástí
- Krádeže vloupáním do objektů
- Krádeže vozidel
- Krádeže na hřbitově
- Vloupání do RD, bytů, garáží, staveb
- Krádeže prosté
- Jízda bez ŘP a maření výkonu úředního rozhodnutí
- Ublížení na zdraví
- Podvod a zpronevěra
- Domácí násilí

Z výše uvedeného je patrné, že převládá skutečně majetková trestná činnost, dále dominuje přestupková a trestná činnost v dopravě, vandalismus v podobě ničení veřejného i soukromého majetku a sprejerství.

Z těchto faktů automaticky vyplývá zaměření na prevenci a v případě neúspěchu i na represi.

Největší pozornost musíme proto zaměřit na zabezpečení veřejného i soukromého majetku, obydlí, bezpečnost a zdraví všech občanů. To se týká také všech podnikatelských subjektů v obci. Je také potřeba, aby všichni občané dodržovali pravidla slušného a bezpečného chování. Rodiče by měli vědět, kde a jakým způsobem jejich děti tráví volný čas.

Prevence kriminality je vedle represe významnou součástí trestní politiky státu.

Program prevence kriminality je dlouhodobou, spíše trvalou záležitostí velkého významu.

Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem je proto nezbytně nutné, aby Hrušovany, jako moderní obec 21. století zahájila program Bezpečnosti a Prevence kriminality

Program prevence kriminality Hrušovany u Brna:

1. Vytvoření pracovní skupiny prevence kriminality obce, která program realizuje v praxi.

   Složení pracovní skupiny:
   - Manažer prevence kriminality-Bohumil Harašta
   - starosta obce
   - zástupce MP Židlochovice
   - zástupce policie ČR
   - pracovník sociálního odboru-kurátor pro mládež
   - zástupce Rady školy
   - právní poradce
   - psycholog
   - velitel zásahové jednotky SDH
   - samozřejmostí je i aktivní přístup členů komise OM.
2. Zaměření na pozitivní ovlivňování dětí a mládeže, prostřednictvím rodičů, škol, zájmových skupin a organizací. Obecní podpora výchovným, vzdělávacím, volnočasovým, osvětovým a poradenským aktivitám. Propagace v regionálním infokanálu kabelové televize, místní zpravodaj, internetové stránky obce.

3. Informační systém kontaktních míst s telefonními čísly na určených budovách v obci. Zapojení občanů formou těchto kontaktů na MP, policii ČR, manažera prevence kriminality, starostu obce, velitele zásahové jednotky SDH.
4. Přednášky ve školách, besedy s občany, zaměření na spolupráci se školami – šikana, vytvoření anonymního telefonního čísla – hlasové schránky – linka bezpečí pro týrané děti nebo oběti domácího násilí.
5. Zřízení kamerového dohlížecího systému s ochranou dat (možnost získání dotace)
6. Zabezpečení objektů, RD, bytů a podnikatelských objektů na pult centrální ochrany/elektronické zabezpečovací systémy/, osazení mříží na průmyslové objekty, okna garáží, nemovitostí v odlehlých lokalitách, apod.
7. Zabezpečit vhodné a dostatečné osvětlení rizikových míst (možnost získání dotace)
8. Zřízení hlídaných parkovišť kamerovým systémem se záznamovým zařízením s ochranou dat (možno začlenit do MKDS)
9. Zřizování dětských hřišť, plácků, sportovišť, vytvoření dopravního hřiště v obci (možnost získání dotace)
10. Zřídit protidrogovou prevenci, právní poradnu, psychologickou poradnu
11. Zajistit dopravní preventivní opatření (kamery, radary, zpomalovací retardéry)
12. Zajišťovat průběžně nouzová tlačítka pro přestárlé a osamělé občany
13. Přijmout a schválit pravidla o odtazích vozidel
14. Zajistit a kontrolovat měření rychlosti jízdy v obci
15. Community policing

Hrušovany u Brna se díky zájmu investorů rychle rozrůstají a problematika zvýšené kriminality bude narůstat. V rozmezí 1-2 let budou Hrušovany u Brna evidovat 3 700 obyvatel.

Dominantním rysem pro Hrušovany je m. j. velký pohyb osob, které migrují za prací, zábavou, ale také za pácháním trestné činnosti.

Manažer prevence kriminality bude mít se svojí skupinou za úkol uvést všechny výše uvedené aspekty prevence kriminality do praxe. Postupně v čase a za **aktivní spolupráce všech zainteresovaných orgánů a institucí**, včetně potřebných finančních nákladů, které budou muset být na tuto činnost vyčleněny.

Tento program má všechny předpoklady, jak přispět k postupné pozitivní změně v chování obyvatel. Občané však musí být všímaví k dění kolem sebe, hlavně k ochraně vlastního i cizího zdraví a majetku.

Tato opatření v sobě skrývají také represivní prostředky. Identifikace pachatelů bude sloužit k vymáhání práva a náhrady škod jimi způsobených. Samozřejmě cestou udělených pokut, exekucí, trestních oznámení a jiných právních forem.

Každoroční vyhodnocení formou výroční zprávy ve spolupráci s MP, OOPČR Židlochovice a obecním úřadem bude testem, jak se nám daří naplňovat program prevence. Nebude-li se dařit tuto vizi naplňovat, bude pak již zcela nezbytné zřídit vlastní městskou policii. televize, místní zpravodaj, internetové stránky obce.

Důležitá telefonní čísla:

IZS Centrum tísňového volání	112 (tísňové volání) Integrovaný Záchranný Systém
Lékařská služba první pomoci	155 (tísňové volání)
Policie ČR	158 (tísňové volání)
Ohlašovna požáru	150 (tísňové volání)
Vodárenská a.s.	602 586 472 hlášení poruch Židlochovice
	545 532 224 technický útvar Brno
EON (el. energie)	518 305 202, 602 507 635 Ing. Josef Siegerschmid (oblastní manažer)
RWE Transgas (plyn)	1239 pohotovostní linka
	545 548 111 centrála Brno

Manažer prevence kriminality	608 888 008
Starosta obce	602 766 388
Kurátor pro mládež Židlochovice	547 427 339
Vedoucí odboru vnitřní správy	547 428 740
právník města Židlochovice	604 290 310
OSPOD sociální odbor Židlochovice	547 427 342 547 427 349
OO PČR Židlochovice	547 238 103 547 231 086
Městská policie Židlochovice	604 290 319 stálá služba
	604 290 304 velitel jednotky
	724 517 330 str. Šebek - Hrušovany
Velitel zásahové jednotky SDH Hrušovany	602 730 580 Zásahová jednotka Hrušovany
Zástupce Rady školy	607 592 096

Mimo jiné chceme v rámci projektu zajistit v čase i pravidelné pořádání konkrétních vybraných akcí ve spolupráci s PIS OŘ PČR Brno venkov, HZS, MP Brno a Židlochovice:

Den s IZS

(=Integrovaný Záchranný Systém)

Ukázky techniky a činnosti předvádějí záchranáři, hasiči, státní i městské policie a jejich specializované útvary, laserová střelnice, (výcvik psů, ukázky zásahů útvaru rychlého nasazení, ukázky sebeobrany atd.). Preventivní význam těchto akcí je zajištěn ppřevážně v případech, když je akce doplněna expozicí zabezpečovací techniky, účastí preventivního autobusu (MOBIDIK při MP Brno) apod. Rozsahem

menší akce pro vymezenější cílový okruh účastníků jako jsou dětské dny, sportovní soutěže, poradenské dny, dny s policií, dny otevřených dveří na MP s možností seznámit se, jak funguje MKDS nebo různé další předváděcí akce, které jsou pořádány státní nebo městskou policií nebo většinou v jejich vzájemné spolupráci.

Ajaxův zápisník

Žáci druhých tříd základních škol se učí pomocí Ajaxova zápisníku předcházet různým sociálně patologickým jevům např. šikaně, alkoholu a nealkoholovým drogám, hazardním hrám apod. Seznamují se také s běžnými každodenními záležitostmi jako je pohyb v silničním provozu a vlastní bezpečnost. Žáci dostávají od policistů zápisník (pracují s ním po celý rok) a policisté rovněž pro ně připravují různé soutěže a testy. Přitom zjišťují, co všechno se žáci naučili, od policejního psa Ajaxe.

Kapka prevence

Projet je určen pro žáky od druhých tříd základních škol a je realizován vždy během školního roku, na jehož začátku děti obdrží od policistů pracovní složky „Kapky prevence". Do těchto složek si malí školáci každý měsíc postupně vkládají pracovní listy obsahující nejrůznější úkoly, doplňovačky a rady z oblasti prevence kriminality, které spolu s učitelem nebo rodiči vypracovávají. Postupně tak doplní 10 pracovních listů.

Nechte mě bejt! (pro žáky 2. stupně ZŠ)

Preventivně informační film z roku 2005 „Nechte mě bejt!" si klade za cíl svými příběhy zvyšovat právní vědomí žáků základních škol. Jedná se o instruktážní videofilm, ve kterém jsou obsaženy čtyři krátké příběhy motivované skutečnými událostmi z posledních let, jež se odehrály na území České republiky.

Prostřednictvím těchto příběhů jsou dětem ukazovány nebezpečné situace, které je mohou potkat, reakce a následky obvyklého chování „obětí" i „pachatelů". Videokazeta zachycuje dva příběhy, které se věnují kontaktu s cizí nebezpečnou osobou. Další příběh se týká problému šikanování a poslední je věnovaný nebezpečí nálezu a manipulace s výbušninou. Na konci každého příběhu je zobrazena filmová montáž s ilustračními fotkami a daty, kdy se podobný příběh odehrál a jak skončil.

Žít – nechat žít

Prevence kriminality páchané na seniorech. Cílem projektu je zvyšovat právní vědomí občanů-seniorů, jako jedné z nejohroženějších skupin obyvatelstva trestnou činností.

Program HASÍK - „Výchova dětí v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva"

Program je určen pro děti na základních školách. Jeho hlavním cílem je předat dětem důležité informace a návyky v oblasti prevence před požáry a mimořádnými událostmi. Výuka probíhá v jednotlivých třídních kolektivech na prvním i druhém stupni ZŠ a vedou ji odborně vyškolení instruktoři z řad profesionálních a dobrovolných sborů. Na prvním stupni se žáci naučí, jak vypadá hasič, jakou má výstroj, výzbroj a že musí jeho pokyny poslouchat. Učí se také respektu z ohně a zásady, že oheň dětem do rukou nepatří. I druháci jsou schopni naučit se bez problémů přivolat telefonicky pomoc hasičů, policie nebo zdravotní záchranné služby. Po čtyřech letech se informace, které žáci získávají ve druhých třídách znovu „opráší" a rozšíří o základy zdravovědy, pravidla evakuace z místa bydliště a zásady ochrany při úniku nebezpečných látek. Na závěr výuky děti navštíví a prohlédnou si požární stanici.

Říjen – měsíc hrušovanského školství

Tak jako slavíme různé významné dny, můžeme i my v Hrušovanech slavit v měsíci říjnu dny školství. Před 150 lety byla po dlouholetém úsilí postavena a slavnostně 24. října 1858 vysvěcena první jednopatrová školní budova (v ulici Masarykova č. 69). A před 100 lety obecní rada schvaluje 14. října stanovy mateřské školy a na náklady obce zřizuje v téže budově mateřskou školu.

Po více než třiceti letech již škola nestačí rozvíjející se obci a s finanční pomocí cukrovaru staví v roce 1892 novou školní budovu, která slouží veřejnosti dodnes.

(Mnoho zajímavosti z historie školy lze najít v publikaci A. Kolegarové Obrázky z minulosti Hrušovan).

1858 Plány a stavbu provedl Antonín Strnad z Rosic. Stavba stála 6000 zlatých. Stavební kámen položen v dubnu a 8. srpna byla stavba hotova. Škola byla jednotřídní – 112 žáků a 36 žáků nedělní školy.

1883 Škola byla rozšířena na dvojtřídní – 174 žáků. Od r. 1883 ustanoven nadučitelem Alois Trnka s velkým vlivem na kulturní a společenský život v obci.

1884-6 Vyučoval zde spisovatel Alois Mrštík, výrazně působil na mládež.

1892 Škola rozšířena na trojtřídní – 215 žáků.

1908 Navštěvuje mateřskou školu 80 dětí, správkyní byla Helena Vašková (sestra básníka Petra Bezruče.) Pěstounkou dětí ve věku 3 - 6 let byla Štěpánka Šmídová

První školní budova v Hrušovanech

Základní škola T. G. Masaryka

1892 Zhotovil plány a budovu školní postavil Karel Jirusch ze Židlochovic. Na stavbu si Hrušovany půjčily 31 104 zlatých splatných do 10 let.

1907 Zřízena pobočka při třetí třídě.

1931 Založeno „Rodičovské sdružení".

1933/34 4 třídy v nové škole, 1 ve staré,1 na radnici. Ve staré škole kuchyně a dílna.

1936 Přístavba II. patra školní budovy.

1937 Škola byla pojmenována Masarykova obecná škola Hrušovany u Brna.

1946 Škola zreduková na trojtřídní s pobočkou 1. třídy.

1952 Škola je pětitřídní s pobočkou 1. třídy.

1960 Otevřena školní družina.

1972 Ukončena generální oprava školní budovy.

1893/94	196 žáků
1901/02	208 žáků
1913/14	237 žáků
1918/19	259 žáků
1928/29	179 žáků
1936/37	210 žáků
1946/47	112 žáků
1954/55	202 žáků
1961/62	177 žáků
1978/79	229 žáků
1982/83	280 žáků
1991/92	141 žáků

Školní budova 1972

Mateřská škola

1920	50 dětí
1952/53	96 dětí
1956/57	75 dětí
1963/64	60 dětí
1971/72	60 dětí
1978/79	95 dětí
	Sídliště 70 dětí
1987/88	52 dětí
	15 logo
	Sídliště 60 dětí
1995/96	50 dětí
	Sídliště 50 dětí

Děti mateřské školy na školním dvoře v r.1943/44

Mateřská škola , ul. Havlíčkova 1982

Mateřská škola, Sídliště

1940 MŠ je umístěna nadále v přízemí národní školy

1949 Rozšíření na dvě oddělení

1952 otevřena samostatná budova MŠ v ulici J. z Poděbrad

1974 rekonstrukce domu v ul. Havlíčkova č. 169 – nová třída MŠ

1976 Otevření dvojtřídní MŠ na Sídlišti

1982 Dokončena přístavba MŠ ul. Havlíčkova č.169

1987 Zřízena logopedická třída v bývalé MŠ v ul. J. z Poděbrad

Okénko do historie společenských organizací

Kynologický klub

Jedna z nejmladších zájmových organizací – sportovní kynologie - začínala s výcvikem jen několika psů. Pomalu si získávala nové zájemce. Přicházeli majitelé psů s přáním zvládnout základní ovladatelnost psů (zůstaň, sedni, lehni, přivolání atd.) a tím lépe svého miláčka poznat. Umožní mu tak dobře zvládat dlouhé procházky. Chodí sem cvičit majitelé s pracovními plemeny, ale najdete zde i kříženec, francouzské buldočky, ohaře, kokršpaněle, bernské salašnické psy, kavalíry, jezevčíky.

Předseda: Vlastimil Krátký

Výcvikáři: Lenka Brzobohatá, Radka Tesařová, František Janoušek

18.10.2008

FALCONS ROCK FEST VOL.16

HRUŠOVANY U BRNA

MODERUJE RADIM KOZIEL

ARAKAIN

Special 2.hodinový KONCERT k NOVÉMU CD ROCKOVÉ LEGENDY

XX. TOUR k výročí kapely special show

heavy metal - Vídeň - Rakousko

YNNITY - MR.DYNABOOM - POWER 5 - CONQUEST

rock z Brna - 2. místo České rockové liga - účastník Masters of rock 2008 - punk Brno

WWW.FALCONS-ROCK.COM

PŘEDPRODEJ A VSTUP

předprodej: **200,-Kč**
na místě 16:00-20:30: 250,-Kč
20:30-05:00: 300,-Kč

PŘEDPRODEJ A INFO

PŘEDPRODEJ:
Židlochovice : **Autodíly** Nádraží (Telecom)
Brno : INDIES - Poštovská
Hl.vl. nádraží - VOBCHŮDEK KUDRNA
Hrušovany : Noviny Hulata
Pohořelice : DB Oil kasárna, benz.pumpa
WWW.FALCONS-ROCK.COM

START 16:00 HOD

Gambrinus

YTONG

MARTIN'S TATTOO ART

ČPP
povinné a havarijní pojištění

KANCELÁŘE ŽIDLOCHOVICE
NÁDRAŽNÍ 249, (dříve Telecom)

NOVÁ KANCELÁŘ TIŠNOV
Janáčkova 287, vl.nádraží
TEL:77678118

RADIO hey!
BRNO 96,8 • TŘEBÍČ 91,8

RENGL®
plakátovací plochy

STK POHOŘELICE
Ing. Pavel Kurimai

TCA

DB OIL

BIG SHOCK!

HOTEL NÁRODNÍ DŮM
ŽIDLOCHOVICE
www.hotelnarodnidum.cz

WWW.MYSPACE.COM/FALCONSAGENCY

29.11.2008

FALCONS ROCK FEST VOL.17

MILOŠ "DODO" DOLEŽAL

EX VITACIT.CZ

extra - JEDINEČNÝ SPOLEČNÝ JAM - **extra**

Láďa Křížek & Miloš DODO Doležal

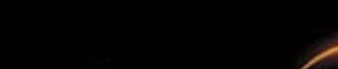

VIDOCK

Dragon's Eye

HEAVY METAL - WARSZAVA POLSKO

WITCH HAMMER

HEAVY METAL - JABLUNKOV

VIDOCK

HEAVY METAL CROSSOVER

EALEHEART

NOVE CD MOMENT OF LIFE

HRUŠOVANY U BRNA

START 17:00 HOD

Gambrinus

PŘEDPRODEJ A VSTUP

předprodej: **200,-Kč**
na místě 17:00-20:30: 250,-Kč
20:30-05:00: 300,-Kč

PŘEDPRODEJ A INFO

PŘEDPRODEJ:
Židlochovice : **Autodíly** Nádraží (Telecom)
Brno : INDIES - Poštovská
Hl.vl. nádraží - VOBCHŮDEK KUDRNA
Hrušovany : Noviny Hulata
Pohořelice : DB Oil kasárna, benz.pumpa
WWW.FALCONS-ROCK.COM

STK POHOŘELICE
ing. Pavel Kurimai
Brněnská 1019
691 23 Pohořelice
Mobil: 602 736 275
Tel.: 519 424 710, 715

TCA
TOMÁŠ CIKL - AUTODOPRAVA
VNITROSTÁTNÍ A MEZINÁRODNÍ DOPRAVA
TOMÁŠ CIKL
ŠLAMKA 857, 691 23 POHOŘELICE
TEL.: +420 605 886 307
FAX: +420 519 424 694
E-MAIL: TOMASCIKL@TC-A.CZ WWW.TC-A.CZ

DB OIL
TANKUJEME PRODUKTY
Po - Pá 6.00 - 20.00 hod
So - Ne 8.00 - 14.00 hod
AREÁL KASÁREN
ZNOJEMSKÁ 1147, 691 23 POHOŘELICE

RADIO hey!
BRNO 96,8 • TŘEBÍČ 91,8

FALCONS AGENCY

MARTIN'S TATTOO ART
tel.: +420 604525203 www.martinstattoo.cz

YTONG

AUTODÍLY CPP
NEJLEVNĚJŠÍ
povinné a havarijní pojištění vozů
ŽIDLOCHOVICE
NÁDRAŽNÍ 249, (dříve Telecom)

BIG SHOCK

design by sklenda - Falcons Agency

WWW.MYSPACE.COM/FALCONSAGENCY

AUTODÍLY

na tuzemské a zahraniční vozy

ŽIDLOCHOVICE

Nádražní 249, vedle MÚ, naproti nového obch.centra **PENNY**

nabízíme Po-Pá 8:00-17:00 hod:

oleje - svíčky - klouby - kotouče -brzd.destičky
filtry - čepy - tlumiče - kosmetiku - poklice
pneumatiky- disky - chladiče - manžety
spojky - rozvodové sady - kladky - výfuky - aj

motodíly:

helmy - oleje - filtry - spojky - řetězy- destičky

2000 POLOŽEK SKLADEM - OSTATNÍ DO DRUHÉHO DNE BEZ ZÁLOHY!!

ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA

ČPP

VIENNA INSURANCE GROUP

kancelář v prodejně autodílů

nabízí bonus až 50%:

do 1000 cm od 1125,- Kč
nad 1000 cm od 1375,- Kč
nad 1250 cm od 1525,- Kč
nad 1350 cm od 2100,- Kč
nad 1650 cm od 2325,- Kč
nad 1850 cm od 3200,- Kč
nad 2000 cm od 3450,- Kč
nad 2500 cm od 4975,- Kč
motorky nad 500 cm od 1100,-Kč celoročně!

nejlevnější povinné ručení

tel: 547213932 mobil:776778118

předprodej vstupenek na akce:

18.10 Arakain,DOGA - 19.11 EVA a VAŠEK - 29.11 KREYSON, DODO

Motlitba pro psa

Vyber si mne
a já budu ze všech tvých
přátel nejvěrnějších….

Dej mi domov
a já v něm
budu věrným
strážcem…

Dej mi jméno
a nebudu si přát jiné…

Dej mi zákony
a já budu poslušen…

Dej mi potravu
a nedočkáš e nevděku…

Dej mi pohlazení
a budu šťasten…

Dej mi svou lásku
a já…
já ti dám svůj život…

(z francouzského
originálu J. V.)

Vznik: 22. 4. 1992
Patří pod Moravskoslezský kynologický svaz

1992-1994	10 členů	2003 - 2004	12 členů
1995	18 členů	2005	10 členů
1996-1999	16 členů	2006	21 členů
2000-2002	11 členů	2007-2008	34 členů

Nálezy kosterních pozůstatků

O prvních nálezech kosterních pozůstatků nás informoval deník Rovnost 10. února 2004. Ve zprávě se píše, že v Hrušovanech u Brna byly nalezeny v polní brázdě v prostoru za garážemi U tří mostů lidské kosti a lebka v polorozpadlém stavu. Nález putoval k odbornému vyjádření do Ústavu soudního lékařství v Brně.

Místo, kde byly kosterní pozůstatky v obou případech nalezeny

Podle policejního protokolu, uloženého na Policii ČR v Židlochovicích, byly nalezené pozůstatky minimálně 20 let staré, ale mohou být i starší. Podle identifikací kostí se jednalo o pozůstatky dvou lidí mužského pohlaví. Zbývající kosti jsou kosti zvířecí.

Po čtyřech letech uveřejnily internetové zpravodajské servery idnes.cz. a brnensky.denik.cz 29. května zprávy o druhém nálezu dalších kosterních pozůstatků:

V poli u Hrušovan ležely lidské kosti

Hrušovany u Brna – Policisty upozornil na lidské ostatky muž, který je našel vyčuhovat z brázdy.

Hrůzný nález oznámil policistům šestadvacetiletý muž z Hrušovan u Brna. Ve středu v podvečer nemohl uvěřit svým očím, když uviděl za garáží vyčuhovat ze země kosti.

„V hlíně ležela čelist se zuby a další kosti. Muž proto neváhal a zavolal policii. Židlochovičtí policisté na místě našli ještě další úlomky lidských kostí, ale také celé obratle, lopatku nebo žebra," řekl Deníku.cz mluvčí policie Brno-venkov Aleš Mergental

Zahnědlé kosti, které policisté v poli sesbírali, putovaly na expertizu, která určí jejich stáří a další okolnosti. Podle nich se bude odvíjet následné policejní vyšetřování.

autor : Pavel Mokrý

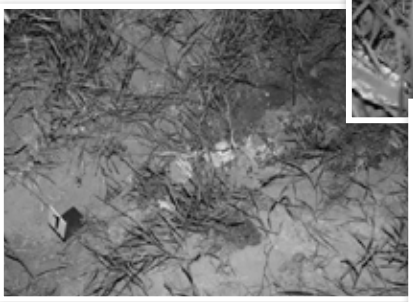

Fotografie jsou převzaty ze zpravodajského serveru idnes.cz. a brnensky.denik.cz.

Hrušovanský historický kalendář 2008

1548 Bratři Jindřich a Vladislav z Lomnice dali sepsat pro Hrušovany urbář, ve kterém byly předepsané peněžní a naturální dávky, odváděné poddanými

1638 Koupil Hrušovany za 5 400 zlatých Šimon Kratzer ze Schönsberka. Začal stavět tvrz, kterou nedostavěl. Na jejím místě dnes stojí budova obecního úřadu.

1678 V tomto roce měly Hrušovany asi 352 obyvatel

1708 Před třemisty lety došlo mezi židlochovickou vrchností a hrušovanskými rolníky k výměně pozemků, tyto hrabě Sinzendorf použil k rozšíření zámeckého parku

1748 Přešlo panství na knížete Maxmiliána z Ditrichštejna

1768 Bylo zaznamenáno zemětřesení v Židlochovicích a okolí

1788 Započala stavba 8 domků v „Kuzině", dnes ulice J. Koziny

1838 Hrušovany měly 630 obyvatel a 99 domů. Rychtářem byl Jakub Kelbl

1848 Oheň zničil 14.května domy čp.78 – 81 a čp. 83 – 84. Rychtářem byl Vavřín Čaloud

1858 Byla postavena první školní budova v obci (Masarykova čp. 69). Stavba poschoďové budovy stála 6 000 zlatých a byla slavnostně vysvěcena 24. října 1858. Hrušovanská škola měla 36 žáků nedělní školy a 112 školáků každodenní školy.

V tomto roce byla v obci zahájena železniční osobní doprava.

Na místě domu č. 100 (u bývalé výtopny) začal železniční zřízenec v malé budce prodávat od 1. srpna jízdenky

Starostou byl Vavřín Lancman

1868 Byl zvolen obecním výborem otec chudých, který vedl pokladnici chudých

Starostou byl Martin Klecl

Připravila kronikářka obce
Vlastimila Adamová

Hospodaření se statkovými hnojivy

František Hauzar, předseda ZD

Zemědělské družstvo Hrušovany u Brna hospodaří v katastru obce Hrušovany u Brna na cca 610 ha zemědělské půdy, pěstuje obvyklé zemědělské plodiny a chová prasata.

Podnik dodržuje veškeré předpisy týkající se ochrany životního prostředí a pravidel, která se týkají ochrany ovzduší a spodních vod (nitrátová směrnice). Součástí obvyklé zemědělské praxe je používání statkových hnojiv, jak hnoje, tak i kejdy. Hnojení statkovými hnojivy, které jsou z hlediska ekologie přirozenější formou, než hnojiva minerální je možné provádět pouze v určitých obdobích, a proto musí být tato hnojiva dočasně skladována. Vedle příznivých vlastností pro přírodní prostředí mají statková hnojiva i jednu vlastnost, která z hlediska obyvatel přilehlých sídel se jeví jako nepříjemná a jsou i zdrojem zápachu, především při manipulaci s nimi. Tuto skutečnost, ale bohužel, nelze odstranit. Pachové látky v koncentracích, které se uvolňují ze statkových hnojiv, nejsou zdravotně nebezpečné, ale mohou svoji přítomností ve vzduchu obyvatele obtěžovat.

Podnik se snaží šíření zápachu ze statkových hnojiv minimalizovat.. Zkracuje organizační opatření manipulaci s nimi na co nejkratší časové období, aplikuje hnojiva v krátkém časovém období a zapravuje tato hnojiva do půdy v nejkratším čase. Podnik skladuje statková hnojiva ve větších záležitostech od obytné zóny, ale je ve svých možnostech omezen předpisy na ochranu vod. Živočišná výroba a nakládání se statkovými hnojivy je součástí zemědělských činností, které zajišťují produkci potravin a je potřebné jejich vedlejší nepříjemné efekty omezovat, ale také obyvateli venkova tolerovat. Pach statkových hnojiv se vždy vyskytoval na zemědělském venkově a pokud zemědělství nezanikne, vyskytovat se bude.

Inzerát

DB 2+1 v Hrušovanech u Brna

Nabízíme pěkný, udržovaný byt 2+1 ve 4. NP, revitalizovaný dům, plastová okna, nový balkon, nová kuchyňská linka, sklep, šatna, samostatné vstupy. CP: 62,38 m^2. Parkovací stání. Cena 1,450.000,- Kč je k jednání.

Volejte: 724 881 742, E. Chomaničová
PRIMA DOMOV s.r.o., Čajkovského 7, Brno,
www.primadomov.cz

ADOLF LOOS *versus* **HRUŠOVANY U BRNA**

(1870 Brno – †1933 Kalksburg u Vídně)

Adolf Loos, rodák z Brna, vídeňský přistěhovalec, pařížský emigrant, evropský Ahasver a Jan Křtitel výtvarné kultury, zvěstoval před jinými úsvit nové věčnosti. Fanatickým slovem, stonásobným činem přesvědčoval svoji dobu, že dřevo, sklo, kůže, hlína jsou krásné tak, jak je člověk s pomocí boží stvořil nebo našel. Nelze připustit, aby dřevo dělalo mramor, papír si hrál na kůži, sklo vypadalo jako železo. Opěradlo židle je něco jiného než portál remešské katedrály a gotická postel, barokní lenoška či rokokový sekretář patří do muzea a nikam jinam. Ohavností je kalamář v podobě benátské gondoly, těžítko s žertovnou loveckou scénkou; dtto na domech a v nich věžičky, vikýřky, arkýřky, cibuličky, hrby, boule, tvarové nádoby a štukový svrab – vůbec štuk, štuk, štuk. Čisté řemeslo je krásná věc.

O vůdci k poctivosti - Pavel Eisner

Syn brněnského kameníka, v jehož dílně získal vztah k řemeslu a poznal jeho podstatu. Po studiích na průmyslové škole v Liberci se usadil ve Vídni, kde brzy stanul v čele modernistického hnutí. Vyučil se zde zedníkem, pracoval jako kreslič, parketář, umývač nádobí aj. Dva roky studoval architekturu na technice v Drážďanech. V letech 1893 - 96 pobýval v USA. Svojí prací se zařadil mezi klasiky moderní architektury a stal se čelním představitelem architektonického purismu. Známý je především jako reformátor ve všech možných oborech lidského bytí. Naučil část Evropy stát, sedět, chodit, jíst, pít či spát. Prohlašoval s obrovským zanícením ornament za zločin, který jen zbytečně bere čas a peníze, jež by mohly být věnovány užitečnějším věcem. Architekti, kteří užívají a podporují ornament, jsou škůdci a zrádci pokrokových ideálů. Vrstevníky líčen jako roztomilý, vždy k pomoci ochotný, jako mravně vysoko stojící člověk.

Jeho průkopnická obhajoba čistých forem způsobovala v secesní Vídni značný rozruch. Architekti jako on prý nepotřebují tužku, stačí jim guma. Café Museum ve Vídni se díky Loosovu strohému interiéru přezdívalo Café nihilismus a terasový Scheuův dům bodří Vídeňáci přirovnávali k alžírským chatrčím. Uprostřed Vídně, na Michalském náměstí, Loos vybudoval bytový a obchodní dům (Goldman & Salatsch), jehož fasáda byla prosta jakéhokoliv ornamentu. Dům rovněž vyvolal mnoho pobouření a nedorozumění. Domu se díky jeho holé fasádě, která ční přímo naproti honosnému vchodu do Hofburgu, městskému sídlu Habsburků, přezdívalo „obilní silo" nebo „dekl od kanálu" (podle rozmístění oken). Přesto je dnes tento Loosův dům odborníky často považován za jeden ze stavebních kamenů rozvíjející se moderny, který podstatným způsobem přispěl k proměně architektury 20. století. Přes vyhraněné sociální cítění nepatřil k příznivcům sociálních experimentů uskutečňovaných prostřednictvím architektury, ale svým dílem připravil cestu konstruktivismu a funkcionalismu.

Obchodní dům Goldman & Salatsch / 1909-11 / - dobová karikatura

Nejvýznamnější architekt 20. století Le Corbusier o Loosovi pravil:

Loos nám připravil půdu, umetl cestičku a bylo to homérské čištění – přesné, filosofické a logické. Tím Loos ovlivnil náš architektonický osud.

Specifikem Adolfa Loose byl takzvaný Raumplan, tedy že dům pojal jako jeden prostor s plynulou návazností a propojeností jeho jednotlivých částí. V důsledku toho se průčelí domů jeví jako soustava předsunutých a zasunutých rovin, přísně respektujících přímku a pravý úhel. Heinrich Kulka, Loosův životopisec a vydavatel první publikace o něm, objasňuje myšlenku „Raumplanu" takto:

„Díky Adolfu Loosovi se zrodila v zásadních aspektech novější, vyšší idea prostoru: svobodné uvažování o prostoru, plánování místností, které jsou umístěny v různých úrovních a nejsou vázány žádným průběžným poschodím, kompozice spojující vzájemně související prostory do jednoho harmonického, nedílného celku a do prostorově ekonomického útvaru. Místnosti jsou podle svého účelu a významu nejenom různě velké, nýbrž i různě vysoké. Tím Loos dokáže se stejnými prostředky vytvořit více obytné plochy, protože tak dostane do stejné krychle, na stejné základy, pod stejnou střechu a mezi stejné obvodové zdi víc místností. Jinak řečeno: architekt, který přemýšlí pouze v plochách, potřebuje k vytvoření stejné obytné plochy větší obestavěný prostor. Základ pro ekonomické zacházení s prostorem vytváří jediný člověk: Adolf Loos. A tak jako se dosud mluvilo o půdorysu, můžeme od Loosa mluvit o „Raumplanu".

Takto jsou projektovány z Loosových známějších děl například dům Tristana Tzary v Paříži či Müllerova vila v Praze. Z jeho prvních staveb lze jmenovat Steinerův dům ve Vídni, který se stal v dějinách architektury symbolem a vila u Ženevského jezera (1904), kde bylo vůbec poprvé použito rovné střechy na evropském kontinentu. Loos je též autorem řady kaváren a luxusních obchodů, ale i bytů.

Dům Tristana Tzary v Paříži (1926)

Steinerův dům ve Vídni (1910)

Müllerova vila v Praze (1928 - 1930)

„Architekti jsou k tomu, aby pochopili hloubku života, aby promyslili potřebu až do nejzazších důsledků, aby pomáhali sociálně slabším, aby vypravili co největší počet domácností dokonalými užitkovými předměty, ale nikdy nejsou architekti k tomu, aby vynalézali nové formy."

Adolf Loos, O šetrnosti, 1934

Z výše uvedeného je patrné, jak výraznou postavou Loos byl. Buďme proto hrdí, že i v naší obci zanechal nesmazatelně svoji stopu, bohužel stále opomíjenou a přehlíženou ač svým významem překračující hranice Moravy. Je smutné, že tento významný reformátor nikdy nebyl obcí cíleně prezentován. Doufám, že bude tato chyba v nedaleké budoucnosti napravena.

Vila ředitele cukrovaru a průmyslová budova cukerní rafinerie v Hrušovanech u Brna

V roce 1881 založil Izidor Vincenc Flesch z Brunningenu Hrušovanskou cukerní rafinerii. Hlavní tovární budova byla dokončena již v roce 1882 a první vila ředitele byla v areálu rafinerie postavena v druhé polovině devadesátých let 19. století. V roce 1906 získal většinu akcií závodu JUDr. Viktor rytíř von Bauer (1876-1939) a propojil jej s nedalekým židlochovickým cukrovarem rodiny Robertů. Starší vila ředitele byla v rámci rozšiřování továrny v roce 1913 zbourána. Požár dne 11. listopadu 1915 v 16.00 hod. zlikvidoval hlavní tovární budovu, která však byla brzy znovu postavena. Skladiště se zásobami cukru a ostatní vedlejší budovy byly zachráněny. Vnější tvary moderní železobetonové budovy navrhl přítel Viktora Bauera Adolf Loos, který zároveň zpracoval projekt na novou vilu a park pro ředitele cukerní rafinerie. Čtyřpodlažní tovární budova s novým strojním zařízením se stala nejmodernějším cukrovarem v českých zemích.

Vila vznikla v době ověřování Loosových myšlenek a prvních užití orientálního principu terasové výstavby. Jde o volně stojící protáhlou symetrickou stavbu se zvýšenou prostřední částí na obdelníkovém půdorysu. Snížené části na obou zrcadlových stranách zároveň slouží jako terasy. Pergoly, které je rámovaly, byly posazeny o trochu níže než plošně pokrytá střední hmota, čímž byly vytvořeny tři stupně terasovité siluety. Dvouramenné schodiště vysazené před hmotu vede dolů do zahrady od střední lodžiové terasy, která je z jedné poloviny překryta vyřízlým otvorem do hmoty vily. Tento motiv vytváří Loosovi vlastní plasticitu, kterou rozvíjel na svých dalších stavbách. Hlavní vstup v hluboké portálové nice s předloženým schodištěm je situován v severním průčelí směřujícím k továrně. Vnitřní schodiště vede do terasového patra, z velké dřevem vykládané haly. Schodiště samotné je široce točité z dubového dřeva a s monumentálním zábradlím. Stavba je řešena jako třítaktová dispozice se střední chodbou v ose sever-jih a je dodržena ve všech podlažích. Fasády nad vysokým soklem jsou hladce omítnuty a jsou prolomeny pravoúhlými okny se čtvercovým rastrem v horní části zasklení.

Loosem navržená vila, poprvé zmíněna v monografii Loosova spolupracovníka Heinricha Kulky, která vyšla ještě za architektova života v roce 1931 je považována za první dům s plochou střechou na našem území. Vznikla v letech 1914-1918 a je jediným Loosem navrženým rodinným domem, který byl ve druhém desetiletí 20. století realizován mimo Vídeň. Vedle interiéru jídelny v Bauerově brněnském zámečku (dnes v areálu výstaviště) z roku 1925 je také prakticky jeho jediným větším dílem na Moravě. Její plánová dokumentace však doposud nebyla objevena. Kromě jediné fotografie vstupní haly není známo ani její interiérové vybavení. Zajímavostí je text dopisu, který Viktor Bauer napsal Loosovi:

„Teprve delším pobytem v tomto domě jsme zjistili, co Vás přitahuje na moderním komfortu. Kdyby tento dům nestál uprostřed kulturní pustiny, nýbrž v Grinzigu s výhledem na Vídeň, bylo by to nesrovnatelně příjemnější. Zde ovšem kontrast působí ještě silněji" (od roku 1930 už ve vile nebydlel).

Vila je zapsána v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek s rejstříkovým číslem 17683/7-7082. Obě stavby, ačkoliv jinak zcela rozdílných funkcí, měřítka a technologie, měly něco společného. Pravidelný řád jim vtiskla naprostá symetrie vnější architektury, přecházející u cukrovaru ke klasicizující monumentalitě. Objemem je tovární komplex největší Loosovo dílo.

Vila ředitele cukrovaru v Hrušovanech u Brna (cca 1917)

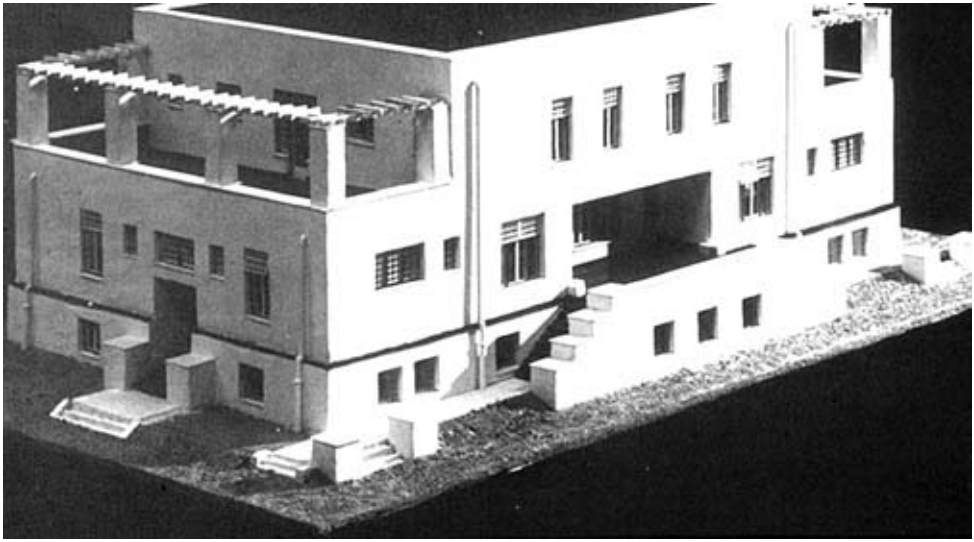

Dnešní stav Loosovy vily bohužel zdaleka neodpovídá původní čisté puristické kráse. Změny jsou patrné již při prvním pohledu. Terasy, nad nimiž kdysi zely snížené pergoly, byly nešetrně zastavěny a opatřeny nestylovými době poplatnými okenními rámy. Na jedné z úzkých stran byly přistavěny ocelové schody, „vkusně" opláštěné kopilitem. Ty pak sloužily jako samostatný vchod. Rovněž byly vysazeny původní dřevěná okna. Po mediálním apelu na takovéto neodborné konání, byly okna na své místo vráceny, ale již v podobě velmi špatných kopií. Ty původní zřejmě nepřežily válení se na společné hromadě. O jejich nepřesném osazení do fasády nemá v kontextu osudu vily cenu hovořit. Této tragické a arogantní devastaci, až na světlé výjimky, občané Hrušovan němě přihlíželi. Přirovnání ke kulturní pustině je zde opravdu na místě. V současnosti je vila v soukromých rukou a její majitel se postupně snaží uvést její exteriér do původního stavu.

Tímto se obracím k váženým čtenářům, kterým není osud tohoto architektonického památníku dvacátého století lhostejný, s prosbou o podporu, faktickou i morální. Zároveň prosím ty, kteří vlastní jakékoliv artefakty, fotografie či vzpomínky vážící se k vile o jejich zapůjčení. Záleží pouze na nás, zda se budeme moci k Loosovi hlásit právem či nikoliv.

Ing. arch. Dušan Knoflíček – autor stylizace
Adolf Loos

Použitá literatura:

www.millerovavila.cz, www.archiweb.cz, www.slavnevily.cz, www.hrusovanyubrna.cz
Adolf Loos (August Sarnitz, nakladatelství Slováry)
Řeči do prázdna – (Adolf Loos, v překladu P. Eislera a B. Markalouse)
Profil Adolfa Loose - (Ing. arch. Jan Sapák, časopis Architekt č.7/2000)

ŘEČI DO PRÁZDNA

Soubor statí o architektuře, bydlení, ústroji a jiných praktických věcech.

BYL JEDNOU JEDEN SEDLÁŘ …

…řádný, dobrý mistr.
Dělal sedla takového tvaru, jaký nenajdeme v dřívějších stoletích. Ani v Turecku, ani v Japonsku. Tedy moderní sedla. Ale on to nevěděl. Věděl jen, že dělá sedla. Věděl, že dělá sedla, jak nejlépe umí. Tu vzniklo ve městě podivné hnutí. Slulo secese. Usilovalo o výrobu věcí jen moderních. Když sedlář o hnutí uslyšel, donesl své nejlepší sedlo k vůdci secese. Pravil mu: Pane profesore – (vůdci hnutí byli hned profesory) – pane profesore, slyšel jsem o vašich zásadách. Jsem také moderní člověk. Chci pracovat moderně. Řekněte mi, zda je moje sedlo moderní. Profesor prohlédl sedlo a měl k mistru dlouhou přednášku, v níž zdůrazňoval slova „Umění v řemesle", „Individualita", „Hermann Bahr *(literární kritik)*", „Ruskin *(umělecký kritik)*" aj. Výsledek byl: **Nikoli, to není moderní sedlo!**

Mistr odešel zahanben.

Přemýšlel, pracoval a zase přemýšlel. Ačkoliv se namáhal vyhovět požadavkům profesorovým – vyrobil přece zas jen staré sedlo. A zas šel, smuten, k profesorovi. Stěžoval si mu. Pan profesor zkoumal jeho pokusy a pravil: Milý mistře, **nemáte fantazii!**

Tak tedy !

Neměl patrně tu pravou představivost. Vždyť ani nevěděl, že je jí k sedlařině třeba. Kdyby ji byl měl, byl by asi malířem nebo sochařem – nebo básníkem či skladatelem.

Profesor pravil: Přijďte zítra zase! Jsme k tomu, abychom povznesli průmysl a obohatili jej novými myšlenkami. Uvidím, co lze pro vás učinit.
A ve své třídě vypsal soutěž: „Návrh na sedlo."

Druhého dne přišel sedlář zas. Profesor mu ukázal čtyřicet devět návrhů. Měl čtyřicet čtyři žáky, však pět návrhů načrtl sám. V těch byla obzvláště „nálada". Dlouho prohlížel mistr nákresy a jeho zrak se rozjasňoval.
Potom řekl: Pane profesore, kdybych tak málo rozuměl jízdě, koni, kůži a práci – měl bych vaši fantazii.

Žije nyní šťasten a spokojen.
A dělá sedla. Moderní? Neví.

Sedla!

Z Loosova časopisu „To druhé" z r. 1903

Trosečníci 2008

Letní tábor 4. 7. – 18. 7. 2008

Je pátek a na autobusovém nádraží v Hrušovanech se pomalu sbíhají děti a jejich rodiče, hromadí se kufry, kola a spousta dalších potřebných věcí na tábor. Kdo má větší radost ? Děti, že jsou prázdniny a mohou si bez dozoru svých rodičů užívat tábora nebo rodiče, kteří si na čtrnáct dní odpočinou od svých ratolestí? Ne, že by se jeden druhého chtěli zbavit, ale nějaký ten den odloučení všem prospěje.

Zato nám vedoucím a instruktorům začínají perné chvilky, ale i přesto všechno se na tábor každoročně všichni těšíme. Děti, co s námi jezdí pravidelně, si jako by s rutinou vychutnávají mumraj kolem odjezdu, no a ty, co odjíždějí poprvé, mají nejistotu v očích. Neví, co se bude dít, ale po našich zkušenostech svůj strach překonají. V autobuse jsou opět plné života, někdy možná více, než by si pan řidič představoval.

Tento rok jsme pojali táborovou hru v duchu námořnickém, proto se náš

Lodní lístek

Trasa Hrušovany u Brna – ostrov Sv. Vincenta

Na jméno: Matěj Kudera

Termín přistavení lodě: **4. 7. 2008** v 17.00 hod.

Hrušovany u Brna, autobusové nádraží

Čas vyplutí: 17.30 hod.
Název lodě: BLÁZNIVÁ MARY
Příruční zavazadlo: batoh s pláštěnkou, mikinou, tepláky, večeři, pití a baterku

Šťastnou a příjemnou plavbu přeje plavební společnost Táborníci

Kontrolní ústřižek
4. 7. 2008

autobus proměnil v loď Bláznivá Mary, která v celé své kráse pro nás připlula. Cílem naší cesty byl ostrov Sv. Vincenta. Každé z dětí obdrželo lodní lístek, který mu umožňoval vstup na palubu.

Po naložení všech věcí, kontrole zdravotního stavu posádky a pasažérů jsme mohli vyrazit. Na palubu vstoupilo 48 dětí a s nimi i někteří z vedoucích.

V 17.30 hod. jsme zvedli kotvu a vyrazili na cestu.

Nechybělo samozřejmě ani loučení rodičů s dětmi, ale nedá se říci, že by to bylo srdceryvné loučení. Děti vypadaly radostně a spokojeně, tak to má být. Jak jsme tak pluli oceánem, tak nás v nečekané chvíli přestala loď poslouchat. Byli jsme nuceni opustit palubu a doplavat na nejbližší pevninu vlastními silami. Jaké bylo naše překvapení, když nás po cestě přepadli domorodci. Naše loď totiž ztroskotala na neznámém ostrově osídleném domorodým kmenem, který nás zajal a zavedl do své vesnice. Tam jsme se měli podrobit mučení a posléze jsme měli zhynout hroznou smrtí. Naštěstí nás zachránila skupina trosečníků, která již žila na ostrově. Pomohli nám prchnout a ujali se nás. No a tak začala naše táborová hra Trosečníci 2008.

Děti se během táborové hry naučily spoustu zajímavých věcí, počínaje samostatným výběrem názvu družin, pokřiku, výrobou vlajek. Instruktoři a vedoucí se jim snažili přiblížit život bez moderních prostředků, jako je výroba ohně, sběr vody. Dále se děti seznámily s morseovkou, budovaly přístřešky, kde i přenocovaly.

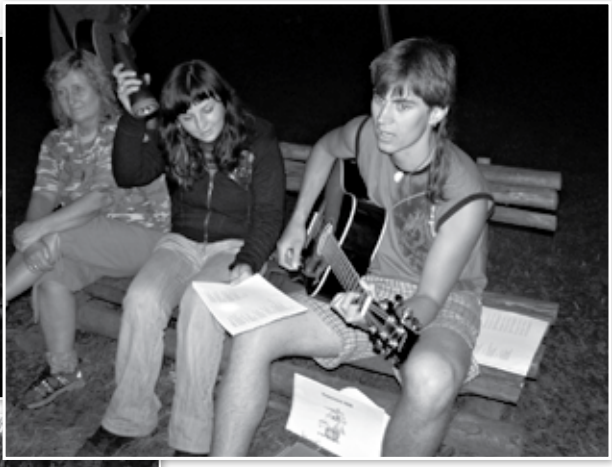

Prostě tábor jak má být, jedna velká hra. Snažili jsme se dětem předat nějaké zkušenosti a dovednosti a samozřejmě tu nechyběly chvíle volna i společných her. Večery jsme převážně trávili v tee-pee, kde probíhala „Táborová hitparáda". Tato soutěž spočívala v tom, že vedoucí hráli dětem své vybrané písně a ucházeli se o hlasy. Sem tam se i četly dobrodružné příběhy na dobrou noc.

Co by to bylo za tábor, kdyby tu scházel táborový oheň nebo noční hry a hlídky? To vše na našem táboře děti zažily a zažívají.

Doufáme, že se dětem tábor líbil a slibujeme, že i příští rok se mají na co těšit.

Za rok na shledanou při dalších dobrodružstvích!

Za všechny vedoucí TÁBORNÍKŮ
Katka Vaculíková - Ketrin

PS: Ještě jedno velké poděkování všem rodičům, kamarádům a známým za pomoc při stavění resp. bourání tábora. Děkujeme!

Kulturní komise: Plán akcí

ŘÍJEN

8.10. – Svaz PCCH – Nákupní zájezd do polského Těšína
– Lékařská přednáška

18.10. – FALCONS ROCK FEST – vol.16

18.10. – TÁBORNÍCI – Drakiáda – soutěž o nejlepší vyrobené a létající draky

25.10. – SOKOL – hudební koncert – sokolovna

29.10. – SOKOL - Hellowinská diskotéka – sokolovna

KOMISE PRO MLÁDEŽ, KULTURU A SPORT – výlet

KLUB DŮCHODCŮ – výlet vlakem do Bílovic nad Svitavou
– procházka Palackého údolím
– autobusový zájezd do divadla v Boleradicích

SOKOL – LEZECKÁ STĚNA PRO VEŘEJNOST je přístupná každé úterý a čtvrtek od 18:00 do 22:00 hodin. Přezůvky a sportovní oděv sebou. V jiné dny je dohoda možná na tel: 602 552 476 nebo 603 843 065

STUDIO SLUNÍČKO – dětské divadelní představení – Kubův bolavý zub

SOKOL – cvičení dětí každou středu od 17.00 - 18.30 od 5-15 let

LISTOPAD

8.11. – SOKOL – železná neděle

15.11. – Svaz PCCH – Rehabilitační zájezd na koupání do Dunajské Stredy
– Divadelní představení v Boleradicích

15-17.11 – TÁBORNÍCI - třídenní podzimní výlet

19.11. – FALCONS – Eva a Vašek

21.11. – FALCONS – divadelní představení

22.11. – SOKOL – hudební koncert – sokolovna

27.11. – ZO KSČM – beseda s promítáním diapozitivů od 18:00 – p. Zoubek - klub důchodců

29.11. – FALCONS – ROCK FEST – vol. 17

SOKOL – LEZECKÁ STĚNA PRO VEŘEJNOST je přístupná každé úterý a čtvrtek od 18:00 do 22:00 hodin. Přezůvky a sportovní oděv sebou. V jiné dny je dohoda možná na tel: 602 552 476 nebo 603 843 065

SOKOL – cvičení dětí každou středu od 17.00 - 18.30 od 5-15 let

PROSINEC

4.12. – TÁBORNÍCI – mikulášská besídka
5.12. – SOKOL a OBEC – čertovský rej, příjezd Mikuláše a rozsvícení vánočního stromu
6.12. – SOKOL – maškarní pro dospělé – sokolovna
13.12. – SOKOL – Vánoční hudební koncert – sokolovna
20.12. – TÁBORNÍCI – Vánoční besídka
21.12. – NADAČNÍ FOND + KDU – ČSL – Vánoční koncert
Svaz PCCH – Vánoční posezení s dechovou hudbou v Medlově
– Předávání balíčků k vánočním svátkům imobilním členům.
KLUB DŮCHODCŮ – Ukončení roku s vánoční nadílkou a živou hudbou opět vystoupí děti z Mateřské nebo Základní školy
SOKOL – Vánoční jarmark
SOKOL – Turnaj ve stolním fotbálku
SOKOL – Bruslení na sokolovně spojené s diskotékou na ledě pro děti a dospělé
SOKOL – Silvestr na sokolovně
OBEC – KOMISE PRO MLÁDEŽ, KULTURU A SPORT – výlet na Pálavu
SOKOL – LEZECKÁ STĚNA PRO VEŘEJNOST je přístupná každé úterý a čtvrtek od 18:00 do 22:00 hodin. Přezůvky a sportovní oděv sebou. V jiné dny je dohoda možná na tel: 602 552 476 nebo 603 843 065
STUDIO SLUNÍČKO – Vánoční nadílka
TJ JISKRA – tradiční vánoční turnaj v odbíjené (sportovní areál)
TJ JISKRA – vánoční turnaj ve stolním tenise (žáci + muži - sportovní areál)
SOKOL – cvičení dětí každou středu od 17.00 - 18.30 od 5-15 let

Hrušovanské okruhy 2008

Vladimír Lazar

13. září se uskutečnil již VI.ročník cyklistického kritéria Hrušovanské okruhy Velká cena YTONG za účasti 150 závodníků ve všech věkových kategoriích. Děkuji za přízeň všem sponzorům, obecnímu úřadu, hasičům, Táborníkům a Sokolu,bez kterých by se celá akce nemohla uskutečnit a těším se za rok druhou sobotu v září opět nashledanou.

Nejmladší účastník: Nela Mikulinová		
kategorie		**závodník(-ice)**
trať 50 m nejmladší ročník 2006 a mladší	1.	Petr Kurečka
	2.	Ondřej Rubáš
	3.	Milena Hodovská
trať 100 m dívky ročník 2004 - 2005	1.	Lucie Fojtíková
	2.	Petra Hulatová
	3.	Josefína Melicharová
trať 100 m kluci ročník 2004 - 2005	1.	Jakub Hladký
	2.	Jiří Kilberger
	3.	Robin Wolinger
trať 150 m dívky ročník 2002 - 2003	1.	Magdaléna Hodovská
	2.	Kristýna Sadloňová
	3.	Soňa Chudosovcevová
trať 150 m kluci ročník 2002 - 2003	1.	Jakub Nentvich
	2.	Filip Holub
	3.	Šimon Suchánek

1 okruh (800 m) dívky ročník 2000 - 2001	1.	Tereza Bradáčová
	2.	Veronika Jaborníková
	3.	Eva Krafková
1 okruh (800 m) kluci ročník 2000 - 2001	1.	Petr Sedláček
	2.	Michal Ivičič
	3.	Jan Nentvich
2 okruhy (2x800 m) dívky ročník 1998 - 1999	1.	Monika Hýblová
	2.	Tereza Hauzarová
	3.	Gabriela Kolegarová
2 okruhy (2x800 m) kluci ročník 1998 - 1999	1.	Marek Zachař
	2.	Martin Hýsek
	3.	Matěj Kudera
3 okruhy (3x800 m) dívky ročník 1996 - 1997	1.	Daniela Schmidtová
	2.	Dominika Pristašová
	3.	Veronika Králová
3 okruhy (3x800 m) kluci ročník 1996 - 1997	1.	Tomáš Ivičič
	2.	Lukáš Metelka
	3.	Martin Bradáč
4 okruhy (4x800 m) kluci ročník 1993 - 1995	1.	Petr Bedáň
	2.	Patrik Večeřa
	3.	Mirek Hýsek
20 okruhů (16 km) HLAVNÍ ZÁVOD ŽENY	1.	Hana Šustrová
	2.	Kateřina Vaculíková
	3.	
20 okruhů (16 km) HLAVNÍ ZÁVOD MUŽi	1.	Petr Herman
	2.	Michal Kalenda
	3.	Radovan Kyjovský
20 okruhů (16 km) VETERÁNI	1.	Miroslav Peňáček
	2.	

Setkání s kandidáty do krajského zastupitelstva

Dne 13. 9. 2008 se 5 členů MO ČSSD zúčastnilo Okresního setkání s kandidáty ČSSD, kteří kandidují do krajského zastupitelstva Jihomoravského kraje. Setkání se uskutečnilo v sále brněnského hotelu Brno. Na fotografii je i lídr kandidátky ČSSD na funkci hejtmana pan Mgr. Michal Hašek (poslanec P ČR a předseda poslaneckého klubu ČSSD parlamentu ČR).

Mámo, táto, pojďte si hrát

Místní organizace České strany sociálně demokratické v Hrušovanech u Brna uspořádala pro děti i jejich rodiče „Dětské májové dopoledne“ v sobotu 3. května od 10-12 hod. v Sokolovně s ukázkou výcviku psů Kynologického klubu Hrušovany u Brna, skotačením na skákacím hradě, jízdou na poníkovi, sportovním zápolením a s vystoupením kouzelníka.

Text: Bc. J. Cikán, předseda MO ČSSD, Foto: Roman Ivičič

EKOLOGICKÁ LIKVIDACE AUTOVRAKŮ
ZDARMA

Služby

+ Ekologická likvidace autovraků osobních, dodávkových, nákladních, speciálních i jiných dopravních prostředků
+ Potvrzení o likvidaci autovraku VYSTAVUJEME PŘI PŘEVZETÍ
+ Nákladní vůz nad 3,5 tuny od Vás vykoupíme (až 3000 kč/t)
+ Odtahová a vyprošťovací služba NON-STOP 12 Kč/km

VOLEJTE ZDARMA

800 607 706

firma - Ing. Pavlína Spěšná, Moravany u Brna - tel. 777 999 291

ZÍSKEJTE AŽ 5000 KČ MĚSÍČNĚ BEZ PRÁCE

Máte auto, dům, pozemek či plot?

Pronajměte je pro reklamní účely a nechte je vydělávat...

511 511 588

volejte kdykoliv | za lokální sazbu

KEŠOVKA

Nově na českém trhu

POHODLNÁ PŮJČKA

RPSN od 190,13 %

Úspěšná slovenská společnost vstupuje na český trh.

Hledáme nové obchodní zástupce

549 210 261

www.kesovka.cz | infolinka: 549 210 261